

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NK.III-IM-0911-1-43/2010
WOJEWODY OPOLSKIEGO

z dnia 8 czerwca 2010 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (j.t. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.), stwierdzam nieważność § 1 ust. 2 uchwały Rady Miejskiej w Byczynie Nr LIII/388/10 w sprawie zmiany uchwały - z powodu istotnego naruszenia prawa.

Uzasadnienie

Rada Miejska w Byczynie w dniu 29 kwietnia 2010 r. podjęła uchwałę Nr LIII/388/10 w sprawie zmiany uchwały działając na podstawie art. 42 ust. 7 pkt 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (t.j. Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 ze zm.). Przedmiotowa uchwała ma walor prawa miejscowego w rozumieniu art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Uchwała ta wpłynęła do organu nadzoru w dniu 10 maja 2010 r.

Rada Miejska w Byczynie w § 1 ust. 1 przedmiotowej uchwały przyjęła zmianę tytułu uchwały Nr XIX/122/07 z dnia 28 grudnia 2007 r. w sprawie zasad udzielania i rozmiaru zniżek tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli pełniących stanowiska kierownicze zespołu szkół, szkoły podstawowej lub przedszkola dla których organem prowadzącym jest Gmina Byczyna polegającą na zastąpieniu słowa „zniżek” słowem „obniżek”. W § 1 ust. 2 przedmiotowej uchwały Rada postanowiła o zmianie

§ 3 uchwały Nr XIX/122/07 i ustaliła, że nauczycielom, którym powierzono stanowiska kierownicze można na ich wniosek przydzielić godziny ponadwymiarowe w wymiarze nieprzekraczającym 2 godzin tygodniowo, chyba że z planów nauczania przedmiotu wynika potrzeba przydzielenia 3 godzin ponadwymiarowych.

W § 2 wykonanie przedmiotowej uchwały powierzono Burmistrzowi Byczyny, a w świetle § 3 zaliczono ją do aktów prawa miejscowego, postanawiając w o jej wejściu w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Opolskiego.

Zgodnie z art. 42 ust. 7 pkt 2 ustawy Karta Nauczyciela organ prowadzący szkołę lub placówkę określa zasady udzielania i rozmiar obniżek, o których mowa w ust. 6, oraz przyznaje zwolnienia od obowiązku realizacji zajęć, o których mowa w ust. 3. Przywołany ust. 6 artykułu 42 stanowi, że dyrektorowi i wicedyrektorowi szkoły oraz nauczycielowi pełniącemu inne stanowisko kierownicze w szkole, a także nauczycielowi, który obowiązki kierownicze pełni w zastępstwie nauczyciela, któremu powierzono stanowisko kierownicze, obniża się tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć w zależności od wielkości i typu szkoły oraz warunków pracy lub zwalnia się ich od obowiązku realizacji zajęć, o których mowa w ust. 3. Zgodnie zaś z art. 91d pkt 1 ustawy Karta Nauczyciela w przypadku szkół i placówek prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, zadania i kompetencje organu prowadzącego określone w: art. 42 ust. 7 wykonuje rada gminy.

Uregulowanie zawarte w § 1 ust. 2 przedmiotowej uchwały, należy uznać za wykraczające poza delegacją wynikającą z art. 42 ust. 7 pkt 2 ustawy Karta Nauczyciela, gdzie jest mowa wyłącznie o obniżaniu obowiązkowego wymiaru godzin, a ponadto za sprzeczne z art. 35 ust. 1 ww. ustawy regulującym zarówno maksymalną ich wysokość oraz warunki nakładania na nauczyciela obowiązku pracy w godzinach nadliczbowych. Regulacje dotyczące godzin ponadwymiarowych zawiera art. 35, zgodnie z którego ust. 1 w szczególnych wypadkach, podyktowanych wyłącznie koniecznością realizacji programu nauczania lub zapewnienia opieki w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, nauczyciel może być obowiązany do odpłatnej pracy w godzinach ponadwymiarowych zgodnie z posiadaną specjalnością, których liczba nie może przekroczyć 1/4 tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć. Przydzielenie nauczycielowi większej liczby godzin ponadwymiarowych może nastąpić wyłącznie za jego zgodą, jednak w wymiarze nieprzekraczającym 1/2 tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć. Ponadto, zgodnie z art. 42a ust. 3 cyt. ustawy, nauczyciel korzystający z obniżonego tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nie może mieć godzin ponadwymiarowych, z wyjątkiem nauczycieli, o których mowa w art. 42 ust. 6. W regulaminie wynagradzania nauczycieli, podejmowanym na podstawie art. 30 ust. 6 ww. ustawy, organ prowadzący szkołę będący jednostką samorządu terytorialnego, uwzględniając przewidywaną strukturę zatrudnienia, określa dla nauczycieli poszczególnych stopni awansu zawodowego, m.in. szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw, z zastrzeżeniem art. 35 ust. 3. Zaś art. 35 ust. 3 stanowi, że wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe i za godziny doraźnych zastępstw wypłaca się według stawki osobistego zaszeregowania nauczyciela, z uwzględnieniem dodatku za warunki pracy.

W ocenie organu nadzoru ustawodawca w przedstawionych wyżej przepisach kompleksowo uregulował maksymalny wymiar godzin ponadwymiarowych i zasady ich udzielania przekazując właściwym organom kompetencję jedynie do uregulowania szczegółowych zagadnień, np. na podstawie art. 91d pkt 1 w zw. z art. 30 ust. 6 pkt 2 ustawy Karta Nauczyciela rada gminy ustala szczegółowe warunki obliczania i wypłaca-

nia wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe. W świetle powyższego należy stwierdzić, że Rada podejmując przedmiotową regulację działała bez podstawy prawnej, czym istotnie naruszyła prawo. Również Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu w swoim wyroku z dnia 17 września 2008 r. (sygn. akt IV SA/Wr 281/08, opubl. w LEX nr 518287) stwierdził „Przepisy Karty Nauczyciela, a w szczególności art. 35 ust. 1, określają maksymalny wymiar godzin ponadwymiarowych. Rada gminy nie jest upoważniona do wprowadzania limitów godzin obowiązujących nauczycieli”.

Wobec powyższego regulację przyjętą w § 1 ust. 2 ww. uchwały należy uznać za przekraczającą delegację ustawową. Przekroczenie przez Radę Miejską w Byczynie w przepisie wykonawczym do ustawy zakresu określonego w ustawie upoważnienia należy uznać za istotne naruszenie prawa.

Mając na uwadze powyższe argumenty stwierdzam, jak na wstępie.

W myśl art. 98 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym w związku z art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270 ze zm.) niniejsze rozstrzygnięcie może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu za pośrednictwem Wojewody Opolskiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

z up. Wojewody Opolskiego
mgr Danuta Sobolewska
radca prawny
w Wydziale Prawnym, Nadzoru i Kontroli